

Atkvøði ikki longur eftir harraboðum úr Danmark

– Um ikki broyting kemur í, so má tað heldur steðga upp, og tær avleiðingar, sum standast av tí,ugu takast, segði Sverre Midjord m.a. í røðu síni á tingi, tá figgjarlógin var til viðgerðar

Tað er ein onnur viðgerð av figgjarlóginum, sum ogur hava fyrri í dag, og ikki ferri enn fyra uppskot verða fyriløgd Føroya lögtingi. Sum partur av verandi samgongu er tað greitt, at eg serliga í hvussu so er í fyrsta umfari serliga gevi mær far um hvat samgongan hevur at bera fram. Tá tað er gjørt, so verður sjálvandi hugt at gjørdar metingar um hvat andstøðan hevur at siga um ta figgjarlugu vandastøðu, sum okkara samfelag er í. Ein hevði roknað við at andstøðan fór at koma við einum felagslíti, sum vildi bent á hvussu teir í felag sjálvandi vildu loyst kreppuna.

Men kanska er tað longu so, at serliga sambandsflokkin hevur eftir teimum veljarakanningum, sum hava verið frammi, gjørt sær ta mynd at teir aftan á eitt komandi val vilja ráða einsamallir fyrri borgum. Figgjarlógaruppskot teirra tykist at boða frá slíkum, tá tað sigur í veruleikanum einki, sum ber brá av hvat teir vildu gjørt ella hvat teir vilja gera, um tað verður soleiðis sum forsøgnir siga frá. Og tí er kanska skilagott helst einki at siga.

Tordur Niclasen hevur eisini eitt uppskot, sum tíverri heldur ikki sigur nógv, hels eisini tí at hann heldur ikki veit hvat skal gerast og tí velur hann at vera varin, tó er okkurt, sum ber brá av tí at hann roknar við at fáa eina ávísu ávirkan, men nakað veruligt fyrri at vísa á hvat hann og hansara framtíðar flokkur hevur at bjóða, tað sæst ikki á tí skjali, sum hann hevur lagt fram.

Tað má tó sigast um fólkaflokkinn, at teir hava veruliga tikið teirra uppgávu álvarsliga, teir hava veruliga gjørt nakað við sitt uppskot og tað er væl einki at undrast yvir, tí tað er stutt síðani at teir sjálvir umsótu figgjamál og sostatt hava teir ábyrgd av tí støðu, sum okkara samfelag er komið í, og hetta dylja teir heldur ikki, men hava í sínum uppskoti útrokningar og uppskot til samtyktar, sum eftir teirra meting verður til

gagns fyrri tað føroyska samfelagið.

Okkurt av tí, sum teir koma fram við, eri eg um ikki heilt samdur við teir um, so eri eg tó sinnaður at viðgera tað við serligum áhuga. Tað skal ikki vera nøkur loyna, at okkara flokkur ikki vil vera við til lønarniðurskurd, sum beinleiðis gripur inn í teir sáttmálar, sum fagrørslan hevur fingið til vega, men við teimum viðurskiftum, sum vit nú hava her á landi, er tað greitt, at vit eisiniugu viðgera í samráð við bæði arbeiðsgevarar og við fagrørsluna, um hvussu vit kunnu bjarga okkara samfelag, tí tað at tað ikki verður gripið inn í teir verandi sáttmálar við beinleiðis lønarniðurskurd, tað er rætt, tí tað loypa vit á og undirgrava tann rætt, sum fagrørslan hevur, men tað verður tó gjørt á annan hátt, tí aftan á at fagrørslan hevur gjørt sínar sáttmálar, so er tað ein afturvendandi søga, at Føroya lögting fer eftir ferð bæði hækka skatt og toll, og soleiðis undirgrava teir sáttmálar, sum eru gjørdir. Tí er tað meira reiðuligt at fara inn í veruligar samráðingar við fagrørsluna og vita um vit ikki kunnu, í hvussu so er fyrri eina úð, fáa eina seravtalu á hesum økinum, sum so afturfyrri skal geva lønmótakaranum aðrar sømdir, sum vilja bera upp ímóti tí tey móguliga mistu.

Her verður hugsað um at myndugleikarnir, nú vit hava bjargað teimum føroysku bankunum, so mugu vit krevja at øll húsalán verða niðurfyrst í nøkur ár, ein upphædd uppá 50% av lániþyrðuni hevði steðgað áganginum, til umstøðurnar verða betri.

Hetta eigur at takast við her og nú.

Tað er greitt, at sum limur av verandi samgongu havi eg serliga lagt eftir hvat samgongan kemur við, og tað er ikki tespiligur lesnaður. Tað eru niðurskurdir á øllum økinum og tað er ein meira enn dýpur mynd av viðurskiftunum, sum vit hava her á landi.

Tað tykist sum um tann vanligi føroyingurin veruliga hevur gloymt hvat er tann veruliga orsøkin til okkara støðu í dag.

Vit finga at vita frá sjónvarpinum um eitt bræv, sum verandi ríkisumboðsmaður, háttvirdi harra Bent Klinte, hevði sent táverandi statsministara í Danmark, Schlüter, har hann við hvøssum orðum ávaraði um tóngdina her á landi, men danski statsministerin legði ikki oyra til ávaringina, helst tí hon kom av seint, tí harra ríkisumboðsmaður, um tygum vilja gera tann beina og kanna eftir nær tær fyrstu ávaringar komu fram og fyrri at geva tygum móguleika ikki at leita av leingi, so fari eg at biðja tygum vinarligast at kaga í ta ávaring, sum Skak Nielsen sendi statsministerinum í 1983, har hann endar sína ávaring við at siga: »Der er ikke politisk vilje at gøre noget ved de alvorlige økonomiske forhold på Færøerne«, og bleiv onki gjørt við hetta, og hvi settu bæði Poul Schlüter, statsministari, og Uffe Elleman Jensen, uttanríkisráðharri, og annars tann danski borgarlaga stjórmin einki við málið. Orsøkin var sera einföld, tað sat ein borgarligur meiriluti á Lögtingi og stuðulin fyrri meirilutanum á danska fólkating var Óli Breckmann og Pauli Ellefsen, senni Johannes M. Olsen, tá Pauli var blivin lögmaður, og hesir harrar vóru teir, sum myndaðu meirilutan hjá donsku borgarlugu stjórmini.

Prísir fyrri hetta hava ogur í dag. Tað, sum í dag fer fram her í Føroyum, er sera álvarsligt, tí við skattum og øktum byrðum havi eg sum partur av samgonguni hesari, og tí sum var saman við fólkaflokkinum, gjørt viðurskiftini her á landi næstan ólivilig. Og hetta er eisini eitt krav frá verandi donsku javnaðarstjórni fyrri at bjarga bankunum í Føroyum, krøvini eru blivin so hørd, at tað ikki er livandi her á landi. Hvønn dag frætta vit um at

nógv fólk flyta, tí tey vita sær eingi onnur ráð.

Og hetta fer ikki at bera til longur, her má og skal gerast nakað og tað er ein uppgáva, ikki bara fyrri eina 17 manna samgongu, tað er ein uppgáva hjá øllum Føroya lögtingi.

Avleiðingarnar av krøvum donsku stjórnamnaru eru so hørd, at tað er ikki livandi her meira. Verandi samgonga, kroyst av avtaluni við danir, sær ongur útvegir uttan at seta meiri toll, meiri skatt og tað bótir ikki um viðurskiftini. Arbeiðsloysið veksur og tað verður einki gjørt við tað. Eg siggi ikki eina krónu avsetta til tað endamálið. At danska stjórmin hevur kravt at føroyingar skulu liva á tí teir kalla hungursmarkinum, tað fái eg meg ikki at trúgva. Tað er eindømi í søguni, at lángevarin, sum er danski staturin, ikki bara setur afturgjaldstreytir, men at hann samstundis setir síni fólk at umsita teir pengar, sum tann fyrri hart kroyst føroyingurin skal gjalda aftur.

Bankarnir eru í dag føroysk ogn, men eftir kravi frá donsku stjórmini verða teir umsitnir av donum, sum sleit ikki hava skil fyrri hvussu okkara samfelag skal umsitast.

Hetta er sanniliga javveldapolitikur við lít.

Lat meg gera tað greitt, at eg ikki fari longur bara at vera við at atkvøða eftir harraboðum úr Danmark, um ikki broyting kemur í, so má tað heldur steðga upp, og tær avleiðingar, sum standast av tí,ugu takast.

Tað er greitt fyrri mær, at vit ikki kunnu liva uttan eina figgjarlóg, men vit kunnu ikki framhaldandi liva við einari so skerdari figgjarlóg, sum ongur vónir gevur. Mitt krav er stutt og greitt, at tað verða sett arbeiði í gongd og tað kann gerast við at vit keypa fisk og lata hann tilvirka í Føroyum. Til fiskavirking eru føroyingar serkøinir.

Til hetta verða okkara bankar kravdir at lata ein kassakredit uppá 100 mill. til innkeypið. Fiskurin má verða forðildur runt landið har fiskavirki standa tóm, og arbeiðsfólk biðja bara eftir at nakað skal henda.

Tað skuldi verið ein uppgáva hjá fagrørsluni og arbeiðsgevarunum at fyriskipa hetta og somuleiðis

skuldu allar góðar kreftir verið sinnaðar til at tikið saman um.

Tað er móguligt at gera hetta og tað skal gerast her og nú.

Til arbeiðsloysistryggingina verður avsett yvir figgjarlógin ein passandi upphædd, meðan tiltakið arbeiðsskapandi tiltøk verður sett í verk.

Løgtingslimirugu vera greiðir yvir, at støðan er álvarsilig.

Skuldu bankarnir kravt veðhaldarar til kassakreditin, so sita 32 tingmenn her, teirra undirskrift skuldi vónandi verið trygg-leiki nokk, tá 17 tinglimir

kundu skuldarbinda Føroyafólk.

Lat meg enda við at siga, at fiskivinnuumsitingin í Tinganesi hevur útarbeitt eitt uppskot um kvotur. Eitt uppskot, sum tekur frá tí vanligu føroyinginum tann aldargamla rættin at veida fiskin, sum svimur við strendur okkara. Er hetta eisini eitt krav frá donum, so er at senda tað aftur, har sum tað er komið frá.

Eg atkvøði ikki fyrri hesum tingmáli, sum varð framlagt av landstýrismanninum í fiskivinnumálum.

Sverre Midjord

Tvangsauktion

På Dommerkontoret, C. Pløyersgata 1, 100 Tórshavn, afholdes

torsdag den 20. januar 1994 kl. 14.00

tvangsauktion, (AS 474/93) over matr. nr. 518 az, Tórshavn beliggende Fjósagøta 6.

Auktionen er begæret af advokat Fríða Patursson, Fr. Petersensgøta 9, Tórshavn, tlf. 1.1145 (j. nr. 930622) på vegne en pant- og udlægshaver.

Ejendommen er et rækkehus på en 119 kvm. stor grund, det bebyggede areal udgør 90 kvm. i 2 etager.

Ejendommen kan beses efter aftale med ovennævnte advokat.

Auktionsdokumenterne ligger til genemsyn på Dommerkontoret.

Færøernes fogedret, den 21.12.93

Mette Søgaard-Nielsen
dfm.